

8. 10. 2001

ID: 14762

Jednání za jiného

Podání někoho, kdo vystupuje jako zástupce účastníka, aniž by bylo způsobem uvedeným v ustanovení § 28 odst. 1 o.s.ř. prokázáno jeho oprávnění k zastupování, nelze považovat za podání neoprávněné osoby. Není tu totiž významné jen to, kdo podání učinil; podstatné je, zda sám hodlá vstoupit do procesně právního vztahu, nebo zda procesní úkon činí za jiného (za účastníka řízení) jako jeho zástupce.

Podání někoho, kdo vystupuje jako zástupce účastníka, aniž by bylo způsobem uvedeným v ustanovení § 28 odst. 1 o.s.ř. prokázáno jeho oprávnění k zastupování, nelze považovat za podání neoprávněné osoby. Není tu totiž významné jen to, kdo podání učinil; podstatné je, zda sám hodlá vstoupit do procesně právního vztahu, nebo zda procesní úkon činí za jiného (za účastníka řízení) jako jeho zástupce.

(Usnesení nejvyššího soudu České republiky ze dne 24.7.2001, sp.zn. 26 Cdo 868/2001)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně Základní školy, proti žalovanému M. D., o vyklizení bytu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 24 C 71/99, o dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. srpna 2000, č. j. 29 Co 190/2000-46, tak, že dovolací řízení se zastavuje.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 4 (soud prvního stupně) rozsudkem ze dne 13. ledna 2000, č. j. 24 C 71/99-31, zamítl žalobu, „aby žalovaný byl uznán povinným vyklidit byt o velikosti 2+1 s příslušenstvím, v objektu žalobce Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, J., v P. a předat jej vyklizený žalobci, a to do 15 dnů ode dne, kdy mu bude ve smyslu ustanovení § 712 odst. 7 o.z. poskytnuto přístřeší". V návaznosti na rozhodnutí ve věci samé rozhodl o nákladech řízení účastníků.

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 10. srpna 2000, č. j. 29 Co 190/2000-46, změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že uložil žalovanému povinnost byt vyklidit a vyklizený předat žalobkyni do šesti měsíců od právní moci rozsudku. Současně rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů.

Proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno dne 9. listopadu 2000 u soudu prvního stupně dovolání, které sepsal a podepsal (s odkazem na plnou moc obsaženou ve spise) „za žalovaného" advokát J. Š.. Přípustnost tohoto opravného prostředku opřel o ustanovení „§ 238 odst. 1" zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou s účinností od 1. ledna 2001

zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále jen „o.s.ř.“), a uplatnil v něm - s přihlédnutím k jeho obsahu - dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. Navrhl, aby dovolací soud zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dne 22. ledna 2001 doručil advokát M. Š. soudu prvního stupně podání, v němž sdělil, že žalovaný dne 1. listopadu 2000 zemřel, a že jeho syn M. D. „uplatňuje singulární sukcesi“, popřípadě „záměnu na straně žalobce“ (správně žalovaného). Současně předložil procesní plnou moc, kterou mu dne 13. listopadu 2000 udělil M. D.

Podle části dvanácté (Přechodná a závěrečná ustanovení), hlavy první (Přechodná ustanovení k části první), bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. lednem 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Bylo-li napadené rozhodnutí vydáno dne 10. srpna 2000, dovolací soud dovolání projednal a o něm rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále opět jen „o.s.ř.“).

Kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může jednat ve věci (podmínky řízení). Jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví (§ 103, § 104 odst. 1 věta první o.s.ř. ve spojení s § 243c o.s.ř.).

K podmínkám řízení na straně účastníků patří kromě způsobilosti být účastníkem řízení (§ 19 o.s.ř.) a procesní způsobilosti (§ 20 o.s.ř.) také způsobilost být zástupcem a oprávnění k zastupování (§ 22 až § 29 o.s.ř.). Podle § 28 odst. 1 o.s.ř. zástupci, jehož si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu plnou moc buď pro celé řízení nebo jen pro určité úkony. Plnou moc udělenou pro celé řízení a plnou moc advokátovi nelze omezit (§ 28 odst. 2 věta první o.s.ř., § 25 odst. 1 věta druhá o.s.ř.). Plná moc zaniká smrtí zmocnitele, nevyplývá-li z jejího obsahu něco jiného (§ 33b odst. 2 věta první zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „obč. zák.“). Zemře-li zmocnitel, je zmocněnec povinen učinit ještě vše, co nesnese odkladu, aby zmocnitel nebo jeho právní nástupce neutrpěl újmu na svých právech. Úkony takto učiněné mají stejné právní účinky, jako kdyby zastoupení ještě trvalo, pokud neodporují tomu, co nařídil zmocnitel nebo jeho právní nástupci. (§ 33b odst. 6 obč. zák.).

Podání někoho, kdo vystupuje jako zástupce účastníka, aniž by bylo způsobem uvedeným v ustanovení § 28 odst. 1 o.s.ř. prokázáno jeho oprávnění k zastupování, nelze považovat za podání neoprávněné osoby. Není tu totiž významné jen to, kdo podání učinil; podstatné je, zda sám hodlá vstoupit do procesně právního vztahu, nebo zda procesní úkon činí za jiného (za účastníka řízení) jako jeho zástupce. Učinila-li takováto osoba procesní úkon za jiného jako jeho zástupce, neuplatňuje procesní práva v řízení sama (svým jménem), ale jedná za zastoupeného. Uvedený závěr dovodil Nejvyšší soud České republiky již v usnesení ze dne 17. února 2000, sp. zn. 20 Cdo 639/98. Nedostatek plné moci prokazující toto zastoupení je - obecně - nedostatkem podmínky řízení, který lze odstranit; nezdaří-li se to přes vhodná opatření, která soud za tím účelem učinil, soud řízení zastaví (§ 104 odst. 2, § 243c o.s.ř.). Jestliže však někdo v řízení vystupuje jako zástupce zemřelé osoby, logicky toto zastoupení do budoucna doložit nemůže a nedostatek podmínky řízení je pak nutno považovat za neodstranitelný (§ 104 odst. 1 věta první o.s.ř.). Ani v takovém případě však uvedená osoba není někým, kdo v řízení uplatňuje (podáním dovolání) svá procesní práva; jde tu o osobu, která jedná jménem jiné osoby (v daných souvislostech je nerozhodné, že osoba, za kterou jedná, není způsobilá být účastníkem řízení). Nepřichází tak v úvahu odmítnutí dovolání podle § 243b

odst. 4, § 218 odst. 1 písm. b/ o.s.ř., ale opět jen zastavení dovolacího řízení podle § 243c, § 104 odst. 1 věty první o.s.ř. (srov. rozhodnutí uveřejněné pod číslem 48/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

V projednávané věci zastoupení žalovaného M. D. advokátem J. Š., prokazované procesní plnou mocí ze dne 18. října 2000 (viz č. l. 48a), zaniklo - v intencích § 33b odst. 2 věty první obč. zák. - smrtí zmocnitele dne 1. listopadu 2000, tedy před podáním dovolání. Dovolání je přitom jak po stránce formální, tak i zejména po stránce obsahové, formulováno způsobem dovolujícím jedinou interpretaci: jde o dovolání žalovaného M. D., za kterého vystupuje jako jeho zástupce (s odkazem na procesní plnou moc ve spise) advokát J. Š. Z obsahu plných mocí z 21. června 1999 a 18. října 2000 však nevyplývá nic, co by opravňovalo zmocněnce zastupovat zmocnitele i po jeho smrti. Dovolání přitom nemůže být považováno za neodkladný úkon ve smyslu § 33b odst. 6 obč. zák., jinou (novou) plnou moc právě s ohledem na úmrtí žalobce doložit nelze a dovolacímu soudu proto nezbývá, než dovolací řízení zastavit (§ 243c, § 104 odst. 1 věta první o.s.ř.). Lze dodat, že již v usnesení ze dne 17. dubna 2000, sp. zn. 26 Cdo 868/2000, dospěl Nejvyšší soud České republiky ke stejným závěrům, totiž k závěrům, že zastoupení účastníka řízení zaniká smrtí zmocnitele, a že dovolání není neodkladným úkonem ve smyslu § 33b odst. 6 obč. zák. Přitom k podání M. D. dovolací soud nepřihlédl proto, že M. D. v dovolací lhůtě (§ 240 odst. 1 věta první o.s.ř.), tj. v daném případě ve lhůtě do 10. listopadu 2000, dovolání proti rozsudku odvolacího soudu nepodal.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)